

Tisková konference: Umělci nesouhlasí s pozměňovacím návrhem novely autorského zákona senátora Valenty

V pražském klubu Jazz Dock se 21. ledna 2019 konala tisková konference na téma problematického pozměňovacího návrhu novely autorského zákona, který předložil senátor Ivo Valenta. Změna se týká podniků a provozoven, kde hudba údajně nemá vliv na hospodářský výsledek podnikatele. Tento návrh je ovšem v rozporu s naším autorským právem, s právem EU a rozhodovací praxí Soudního dvora EU a radikálně zasahuje do soukromého vlastnictví autorů. Případné přijetí návrhu by vneslo právní nejistotu mezi provozovatele i tvůrce samotné, vedlo by k zahlcení českých soudů soudními spory a zásadně by narušilo princip vlastnických práv.

Umělci z řad skladatelů, textařů, zpěváků, herců, scenáristů a dalších se sešli na tiskové konferenci, aby společně zaměřili hrozícímu legislativnímu paskvilu v zákoně o právu autorském. Návrh je v rozporu s mezinárodním a unijním právem, rozhodovací praxí Soudního dvora EU a českých soudů. Zavádění výjimek z autorského práva v této oblasti vůbec nepřísluší zákonodárcům České republiky. V tomto duchu rozhodl i Nejvyšší soud ČR (dne 14. 10. 2015, sp. zn. 31 Cdo 3093/2013). Soudní dvůr EU opakovaně rozhodl, že hospodářský význam není rozhodným kritériem pro vznik nároku autora na autorskou odměnu (viz také stanovisko ministerstva kultury k pozměňovacímu návrhu č. 1 k senátnímu návrhu č. 9 ze dne

17. 12. 2018 nebo stanovisko předsednictva ALAI — mezinárodní sdružení, které se zaměřuje na autorské právo — k novele českého autorského zákona z roku 2019 ze dne 14. 1. 2019).

V zahraničí je zcela běžným standardem, že se vybírají autorské odměny za užití hudby prostřednictvím televizorů nebo audiopřístrojů umístěných ve veřejných prostorech, jako jsou restaurace, obchody a kadeřnictví.

Kolektivní správci jsou vázáni vůči zastupovaným umělcům, ale i svým zahraničním partnerům, aby míra ochrany autorských práv na území České republiky odpovídala míře ochrany v Evropské unii. V případě přijetí takového zákona by museli vést celou řadu soudních sporů s uživateli, které by v konečném důsledku mohly skončit až u Soudního dvora Evropské unie. Hrozil by též postih ČR za špatné provedení evropské směrnice a její opětovná mezinárodní ostuda.

Hlavními řečníky na tiskové konferenci byli: zpěvák a skladatel **Michal Prokop**, hudební skladatel **Ondřej**

Soukup, herec **Marek Vašut**, kytarista a skladatel **Luboš Andršt**, scenárista a režisér **Vladimír Michálek**, zpěvák a skladatel **Petr Janda**, klavírista **Jan Simon**, zástupce provozovatelů a producent muzikálů **Oldřich Lichtenberg**, **JUDr. Zuzana Císařová**, zástupkyně ALAI (Mezinárodní sdružení literární a umělecké), a **Jiří Vondráček** za SAI. Tiskovou konferenci uspořádalo profesní sdružení Svaz autorů a interpretů (SAI) ve spolupráci s uměleckou obcí. Konference se konala za účasti Herecké asociace, IFPI, OSA, DILIA a Intergramu. Nechyběla média jako Česká televize, televize Nova, iDnes.cz, ČTK, Právo, Frekvence 1.

Všichni zúčastnění s nasazením vyložili médiím, proč je tento populistický senátní návrh paskvil. Zpěvák a skladatel **Michal Prokop** řekl: „Jako někdejší politik, který před lety v parlamentu přijímal Ústavní listinu práv a svobod, zaručující všeobecnou ochranu vlastnictví, tedy i vlastnictví duševního, jsem poněkud v šoku ze znění senátní verze novely autorského

Zleva Michal Prokop (člen DR OSA), Luboš Andršt (předseda DR OSA)

Uprostřed Jiří Vondráček (předseda SAI)

Zleva Marek Vašut (zástupce Herecké asociace), Petr Janda (člen OSA), Ondřej Soukup (člen OSA)

Foto: Lucie Levá

zákona, která vlastnická práva autorů, interpretů, vydavatelů, ale i dědiců výrazně narušuje. Navíc svou nejednoznačností předznamenává celou řadu soudních sporů a také odporuje mezinárodním dohodám a unijní legislativě. Právě Senát, který by měl plnit roli legislativní a ústavní pojistky, takto ohrožuje pověst naší republiky, státu, který chceme stále ještě považovat za stát právní. Je směšné, pokud se autor návrhu zaštiťuje ochranou práv jedněch podnikatelů uživatelů vůči jiné, menší, a tudíž zranitelnější skupině, stojící na druhé straně jednoznačně obchodního vztahu mezi autorem a uživatelem. To říkám nejen jako hudebník, autor a interpret, ale i jako spoluvlastník kavárny, kde reprodukovanou hudbu, za kterou platíme, používáme pro příjemnější náladu návštěvníků. A náklady za užití autorských práv se pohybují v řádu promile celkových nákladů na provoz podniku. Je to prostě normální byznys a nikdo nikoho nenutí hudbu nebo třeba televizní vysílání v podniku používat. Práva jedněch mají stejnou váhu jako

práva druhých — to je princip právního státu!“

„Když skladatel a textař napíší píseň, nedostanou za tuto práci žádný honorář. Zkomponovanou a otextovanou píseň je třeba nahrát. Musí se zaplatit studio, zvukař, producent a muzikanti. Tyto peníze uhradí většinou vydavatel. Je tu nahrávka, která stála pár desítek tisíc korun. Pak se píseň vydá na CD, vinyly, pošle se do rádií a všichni se modlí, aby se líbila a hrála. Když se to podaří, začnou se vracet přes OSA peníze. Ty závisí na hranosti písně. A o část těchto peněz, na které mají autoři a ostatní umělci podle našeho i unijního práva nárok, nás chce senátor Valenta připravit. Pokud parlament schválí jeho návrh, tak začnou soudní spory, které nakonec skončí u Soudního dvora Evropské unie, a spor se velmi pravděpodobně prohraje. Jsou totiž dotčena práva nejen tuzemských autorů a interpretů, ale hlavně těch zahraničních (většina hudby hrané v rádiích je zahraniční). Ti si to samozřejmě, zastoupeni různými ochrannými organizacemi, nenechají líbit. Výdaje za procesy a právníky zaplatíme my,

daňoví poplatníci,“ dodal **Ondřej Soukup**, hudební skladatel.

Zpěvák a skladatel **Petr Janda** podotkl: „Zajímalo by mě, jakými ušlechtilými pohnutkami byli senátoři vedeni, když odhlasovali návrh zákona pana Valenty ohledně neplacení autorských práv. Zajímalo by mě, jakými argumenty je pan senátor Valenta přesvědčil, když jediným důvodem tohoto návrhu je, aby pan Valenta nemusel platit autorům za hudbu, kterou použít ve svých hernách.“

SAI s Hereckou asociací oslovily širokou i odbornou veřejnost s peticí proti přijetí zmíněné novely. Petice s 1700 podpisy byla doručena petičnímu výboru sněmovny.

Ve velmi krátké době vznikl také videoapel umělců proti návrhu novely, který byl mimo jiné šířen na facebookovém profilu OSA.

V pátek 1. února 2019 poslanci kontroverzní návrh autorského zákona zamítli. Děkuje všem, kteří pomohli pana senátora Valentu zastavit. ☒